

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 67/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditsa (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou, Farská 12, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 2Tos/88/2024-271 z 30. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 19. decembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 40 ods. 1 a 2 listiny a čl. 6 ods. 3 dohovoru rozhodnutím v záhlaví označeného súdu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 3Tk/2/2019 z 25. mája 2021 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1To/52/2021 z 28. septembra 2021 uznaný za vinného z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona v časti dokonaného a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a ochranný dohľad na 2 roky.
3. Okresný súd uznesením sp. zn. 33Nt/17/2024 z 20. septembra 2024 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania, ktoré skončilo odsudzujúcim rozsudkom, pretože nezistil podmienky obnovy podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu.

4. Krajský súd skonštatoval, že sťažnosť nie je dôvodná, okresný súd postupoval zákonne a rozhodol správne, správne sa vysporiadal aj s argumentáciou sťažovateľa. Krajský súd sa stotožnil s odôvodnením okresného súdu a odkázal na jeho argumentáciu. Podstatu návrhu sťažovateľa a základ sťažnostných námietok videl v návrhu na vypočutie svedka [REDACTED], ktorý bol v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6Tk/1/2020 rozsudkom zo 16. novembra 2022 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1To/25/2023 zo 17. októbra 2023 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona v časti dokonaného v bode 1 a v časti v bodoch II a III v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona. Skutky odsúdeného [REDACTED] v bodoch I, II a III tohto rozsudku sa zhodujú s bodmi II, III a IV odsudzujúceho rozsudku týkajúceho sa sťažovateľa. Podľa krajského súdu je z predloženého spisu zrejmé, že sťažovateľ o týchto skutočnostiach vedel, a preto žiadal v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní vypočuť svedka [REDACTED], ktorý využil svoje právo a odmietol vypovedať. Sťažovateľ namietal v dovolacom konaní porušenie práva na obhajobu postupom v prípravnom konaní (odmietnutie vyšetrovateľa umožniť obhajkyňi položiť otázky svedkovi [REDACTED]) a dovolací súd pri odmietnutí dovolania konštatoval, že táto výpoveď nebola vykonaná na hlavnom pojednávaní a že ide o bezpredmetné námietky. Ústavný súd pri odmietnutí ústavnej sťažnosti (smerujúcej proti dovolaciemu rozhodnutiu) odkázal na odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu.

5. Podľa krajského súdu novými skutočnosťami sú aj tie, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania v konaní, hoci obvinený o ich existencii vedel, no neuviedol ich. Dôležité je, či tieto skutočnosti boli známe orgánom činným v trestnom konaní, resp. súdu. Za nové skutočnosti nemožno považovať tie, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to aj v prípade, keď sa s nimi súd nevyrovnal alebo ich prehliadol, prípadne zle vyhodnotil. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že návrh na vypočutie svedka [REDACTED] predložil sťažovateľ pred okresným súdom, ktorý tento dôkaz aj vykonal, avšak [REDACTED] odmietol vypovedať. Nemožno preto konštatovať, že ide o dôkaz, ktorý bol súdu neznámy. Vina sťažovateľa okrem toho nebola založená na odmietnutí výpovede svedka [REDACTED], ale na celom rade dôkazov, s ktorými sa vysporiadal okresný súd, ako aj krajský súd. Podľa názoru krajského súdu neboli predložené také dôkazy ani nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré boli súdu neznáme, pretože o nich sťažovateľ vedel skôr, argumentoval nimi v odvolacom, dovolacom i sťažnostnom konaní pred ústavným súdom, a ktoré by s vykonanými dôkazmi mohli viesť k inému procesnému výsledku, ako je pôvodný právoplatný rozsudok. Okresný súd tak správne konštatoval, že nezistil dôvody na obnovu konania. Krajský súd zvýraznil, že ťažisko dokazovania je na okresnom súde a jeho skutkové závery môže dopĺňať len odvolací súd. Vo vzťahu k aplikácii novely Trestného zákona účinnej od 6. augusta 2024 krajský súd uviedol, že podmienky upravené v § 394 ods. 1 Trestného poriadku sa týkajú nedostatkov skutkových zistení ako skutočností a dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia, a netýkajú sa zmeny právneho stavu. Novela Trestného zákona účinná od 6. augusta 2024 nie je v zmysle uvedeného ustanovenia novou skutočnosťou skôr neznámou. Účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného trestného konania ani spochybňovanie spôsobu, akým v ňom súdy hodnotili dôkazy. Predstava sťažovateľa, že súd má v tomto konaní opätovne hodnotiť už vykonané dôkazy a vykonať akýkoľvek ním navrhovaný dôkaz, je nesprávna.

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Krajský súd pokračuje v nesprávnom posúdení skutkového a právneho stavu okresným súdom, neodkláňa sa od uznesenia okresného súdu, v podstate sa s ním stotožňuje bez výhrady. Pritom v zásade popiera možnosť interpretácie sťažovateľom navrhovaného dôkazu a jeho využitia hoci to zákon pripúšťa. Stanovisko krajského súdu, že sťažovateľov návrh neobsahoval žiadne nové skutočnosti ani dôkaz, ktoré by vyšli dodatočne najavo, je krajne nesprávne. Sťažovateľ totiž poukázal na možnosť, že ak bol aj dôkaz vykonaný v pôvodnom konaní a medzičasom sa situácia zmenila, je možné dôkaz považovať za novú skutočnosť, ktorú je možné v obnovenom konaní použiť. Krajský súd konal v rozpore so zákonom pri hodnotení právnej a skutkovej argumentácie sťažovateľa. Dôvody obnovy konania preskúmal veľmi povrchným spôsobom. Zredukoval vyhodnotenie navrhovanej obnovy konania na (nesprávne) formálno-právne konštatovanie a úplne odstúpil od potreby vo veci vykonať minimálne jediný navrhovaný dôkaz – výsluch svedka [REDACTED], a tak naplniť aj základné zásady trestného konania. Krajský súd prakticky potvrdzuje svoj interpretačný omyl, keď pripúšťa iba tú skutočnosť, že dôkaz už vykonaný bol. Vôbec sa nezaobera alternatívou možnosti využitia už vykonaného dôkazu, ak bol vykonaný iným spôsobom tak, ako to má zákonodarca na mysli. Súd sa neriadil zásadami vyplývajúcimi z práva na obhajobu, a tým bolo sťažovateľovi znemožnené realizovať jeho obhajobné práva.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Toto východisko je významné osobitne vtedy, keď je sťažovateľ zastúpený advokátom.

III.1. K porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 2, čl. 50 ods. 2 ústavy, a čl. 40 ods. 1 a 2 listiny a čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru:

9. Článok 46 ods. 2 ústavy upravuje základné právo na prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy. Táto ústavná norma upravuje primárne právo toho, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa pri zákonom splnených podmienkach na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. V predmetnej veci

sťažovateľa nie sú žiadne pochybnosti, že predmetom napadnutého konania nebol postup orgánu verejnej správy. Sťažovateľ porušenie tohto práva odvíja od postupu a rozhodnutia súdov o jeho návrhu na povolenie obnovy trestného konania, vec teda nemá žiadnu súvislosť so správnym súdnictvom, preto nespadá do vecného rozsahu daného uvedeným článkom ústavy. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. Sťažovateľ pri námietke o porušení čl. 47 ods. 2, čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 40 ods. 1 a 2 listiny neuvádza žiadne skutkové ani právne dôvody súvisiace so základným právom na právnu pomoc v súdnom konaní, v súvislosti s prezumpciou nevinoty alebo s výlučnou právomocou súdu rozhodovať o vine a treste za trestné činy. Skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd, predstavujú najdôležitejšiu osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti, od ktorej splnenia sa odvíja aj možnosť ústavného súdu pristúpiť k prieskumu. Nesplnenie tejto náležitosti nemôže byť nahrádzané ústavným súdom vykonávaním neurčitého prieskumu napadnutého uznesenia. Ústavný súd preto odmieta ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonných náležitostí.

11. Ďalej ústavný súd poznamenáva, že na konanie o návrhu na povolenie obnovy konania sa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru nevzťahuje. Svedčí o tom stabilizovaná judikatúra ústavného súdu (napr. II. ÚS 255/2011, III. ÚS 223/2017, IV. ÚS 108/2014, I. ÚS 227/2013 a tam uvedená judikatúra), ako aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (Kulnev v. Rusko, rozhodnutie z 18. 3. 2010, č. 7169/04, Rudan v. Chorvátsko, rozhodnutie z 13. 9. 2001, č. 45943/99)]. V tomto konaní ide o vydanie súdnych rozhodnutí, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávného charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru (o tom už bolo právoplatne rozhodnuté v pôvodnom konaní, ktorého obnovy sa sťažovateľ domáhal). Článok 6 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj SVÁK, J. *Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva*. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003. s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60; taktiež REPÍK, B. *Ľudské práva v súdnom konaní*. Bratislava : MANZ, 1999. s. 62 – 63, kde sa uvádza: „Pôsobnosť (aplikovateľnosť) článku 6 zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda na konanie o obnove... a článok 6 ani nezaručuje právo na revíziu procesu“, alebo aj rozhodnutie ESLP vo veci sťažnosti č. 41372/98, Václavík proti Slovensku z 30. 9. 2003]. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru sa možno domáhať až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania (II. ÚS 196/2019).

12. Medzi uznesením krajského súdu a namietaným porušením čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru preto neexistuje príčinná súvislosť, a tak ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny:

13. Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd rozhodol nesprávne, nezákonne, jeho prieskum bol povrchný, keď nepovažoval za potrebné vykonať navrhovaný dôkaz. Inak sťažovateľ preberá svoju skoršiu argumentáciu, na ktorú podľa jeho názoru súdy nereagovali.

14. Ústavný súd, poukazujúc na svoje ústavné postavenie (čl. 124 ústavy), stabilne zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou, a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery z neho všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

15. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoj ustálený právny názor, že rozhodnutie a postup všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s platným a účinným zákonom (resp. na vec aplikovateľnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi), nemožno kvalifikovať ako porušovanie základných ľudských práv (m. m. napr. I. ÚS 8/96, II. ÚS 81/00). Ako ústavne nesúladne (porušujúce základné práva) ústavný súd hodnotí rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými boli zákony a podzákonné úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, napr. v dôsledku prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, I. ÚS 26/2010).

16. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sú aj čiastkové práva vyplývajúce z práva na spravodlivé súdne konanie tak, ako ho vníma ESĽP pri interpretácii čl. 6 ods. 1 dohovoru, vrátane práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Podľa ESĽP súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. 1. 1999). Judikatúra ESĽP nevyžaduje, aby na každý argument bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

17. Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením krajského súdu a jemu predchádzajúcim uznesením okresného súdu, ktoré posudzoval vo vzájomnej súvislosti, konštatuje, že obe rozhodnutia obsahujú dostatočné skutkové a právne závery a ústavný súd nezistil, že by išlo o závery nedostatočne odôvodnené alebo že by odôvodnenie bolo povrchné. Krajský súd prijateľne odpovedal na všetky pre rozhodnutie veci významné argumenty sťažovateľa uvedené v jeho návrhu a následnej sťažnosti, neponechal ich bez povšimnutia. Nie je v právomoci ústavného súdu podrobne vysvetľovať súladnosť výkladu poskytnutého všeobecným súdom so zákonom, priestor pre jeho zásah sa otvára len v prípade zistenia takej interpretácie a aplikácie relevantných zákonných ustanovení všeobecným súdom, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. To však ústavný súd nezistil a navyše nič také sťažovateľ ani netvrdil.

18. Obsah ústavnej sťažnosti je len opakovaním tvrdení sťažovateľa z konania o povolenie obnovy konania, konkrétne tvrdenia, že označený dôkaz – výsluch svedka [REDACTED] (a neznámeho svedka) je nový, aj keď bol vykonaný v pôvodnom konaní, ale iným spôsobom a medzičasom sa situácia zmenila. Svedok [REDACTED] má ozrejmovať skutočnosti, ktoré potvrdzujú sťažovateľovu obranu z pôvodného konania a podiel hlavného vinníka [REDACTED] ako ústrednej postavy. Sťažovateľ namietka nesprávne posúdenie splnenia zákonných podmienok povolenia obnovy konania a tak v podstate ústavný súd stavia do pozície ďalšej opravnej inštancie, ktorá mu neprináleží.

19. Nosným záverom krajského súdu bolo, že sťažovateľom predložený dôkaz (návrh na výsluch svedka [REDACTED] bol navrhnutý v pôvodnom konaní okresného súdu, keď svedok odmietol vypovedať) nie je dôkazom, ktorý bol súdu neznámy (sťažovateľ o ňom vedel skôr, argumentoval ním v odvolacom a dovolacom konaní, rovnako aj pred ústavným súdom), a vina sťažovateľa nebola založená na výpovedi, resp. odmietnutí výpovede svedka [REDACTED], ale na celom rade dôkazov uvedených v odsudzujúcom rozsudku, a preto nepovažovali súdy sťažovateľom predložené dôkazy či skutočnosti za také, ktoré by v spojení s vykonanými dôkazmi mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine sťažovateľa v pôvodnom konaní. Ústavný súd ani po posúdení námietok sťažovateľa nezistil v tomto závere krajského súdu zjavnú neodôvodnenosť alebo omyl či prílišný formalizmus, ktoré by súčasne mali za následok porušenie označeného základného práva. Sťažovateľove voľne súvisiace námietky k porušeniu práva na obhajobu sú príliš všeobecné, aby sa nimi mohol (aj napriek neoznačeniu zodpovedajúceho práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy v návrhu petitu) bližšie zaoberať, a sťažovateľ vyvodzoval jeho porušenie z rovnakých tvrdení, aké použil pri námietke o porušení práva na súdnu ochranu.

20. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti či arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

21. Keďže ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu označeného základného práva alebo slobody, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, konštatujúc, že niet žiadnej spojitosti medzi uznesením krajského súdu a námietkami o porušení označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2026

Libor Duľa
predseda senátu